

I. DISPOSICIONS GENERALS

MINISTERI DE FOMENT

12620 *Reial decret 1001/2010, de 5 d'agost, pel qual s'estableixen normes de seguretat aeronàutica en relació amb els temps d'activitat i els requisits de descans dels controladors civils de trànsit aeri.*

La Llei 9/2010, de 14 de febrer, per la qual es regula la prestació de serveis de trànsit aeri, s'estableixen les obligacions dels proveïdors civils dels dits serveis i es fixen determinades condicions laborals per als controladors civils de trànsit aeri, ha modificat el model de prestació de serveis civils de trànsit aeri a Espanya, proveïts fins a aquest moment de manera exclusiva per l'entitat pública empresarial Aeroports Espanyols i Navegació Aèria, d'ara endavant AENA.

Aquesta Llei estableix que AENA ha de continuar prestant en exclusiva els serveis de trànsit aeri de control d'àrea i control d'aproximació, així com els d'informació de vol, alerta i assessorament associats als volums d'espai aeri en els quals es prestin aquests serveis. Els serveis civils de trànsit aeri d'aeròdrom, dins de blocs específics d'espai aeri, els poden prestar altres proveïdors civils de serveis de trànsit aeri certificats.

En aquest nou context, la implementació de la Llei i l'efectiva liberalització en els serveis de trànsit aeri d'aeròdrom exigeix que s'estableixin les condicions de seguretat operacional en les tasques de control de trànsit aeri que garanteixin la prestació segura d'aquests serveis, alhora que permet ordenar i racionalitzar el treball de les dependències de control amb la suficient flexibilitat. Amb aquest objectiu i el d'assegurar el descans necessari dels controladors civils de trànsit aeri, l'article 3 de la Llei 9/2010, de 14 d'abril, estableix els temps d'activitat i descans d'aquests professionals aeronàutics i, no obstant això, estableix, a la disposició final tercera, una habilitació al Govern perquè reguli, amb la consulta prèvia als sindicats més representatius en l'àmbit estatal i a les organitzacions professionals sectorials, el temps d'activitat i descans dels controladors de trànsit aeri.

Publicat aquest reglament i transcorreguts els períodes transitoris d'aplicació, quedaran derogades les previsions de l'article 3 de la Llei, amb l'excepció del límit màxim de 80 hores extraordinàries conforme al que estableix el text refós de l'Estatut dels treballadors, aprovat pel Reial decret legislatiu 1/1995, de 24 de març.

D'acord amb això, aquest Reial decret estableix les normes de seguretat operacional aplicables als temps d'activitat i descans dels controladors civils de trànsit aeri, per assegurar que la fatiga no compromet la seguretat del trànsit aeri. Segons el que preveu el Reial decret 1561/1995, de 21 de setembre, sobre jornades especials de treball, aquestes normes de seguretat operacional són compatibles amb la legislació laboral, que és aplicable en el s'hi regula expressament, i conforme a la qual es garanteixen els drets laborals dels controladors aeris, inclosa la salut i seguretat en el treball.

Per determinar aquestes normes de seguretat aeronàutica en relació amb el temps d'activitat i descans dels controladors de trànsit aeri, s'han pres en consideració les pràctiques i regulacions internacionals més avançades en la matèria, com ara la normativa de la *Federal Aviation Administration* d'Estats Units o la *CAP 670* britànica, l'última de les quals és una de les més avançades i exigents, però al mateix temps flexible, requisit necessari per adaptar-se a les diferents mides de proveïdors que la tipologia dels diferents aeroports britànics i el seu trànsit presenta.

S'aprofita així l'experiència del dret comparat per aportar un alt grau de seguretat operacional al trànsit aeri i oferir una elevada protecció contra els efectes de la fatiga, i permetre, a la vegada, una adequada flexibilitat de programació, necessària per a la prestació dels serveis de control de trànsit aeri. D'aquesta manera es posa de manifest en les dades del proveïdor de serveis britànic, que opera amb les regles de la *CAP 670*. L'aplicació d'aquestes regles li permet una disponibilitat operativa dels seus controladors

compatible amb una de les productivitats més altes d'Europa, tot això garantint alts estàndards de seguretat.

De conformitat amb aquests precedents, aquest Reial decret estableix els períodes màxims d'activitat aeronàutica, entenent per tal aquella en què el controlador de trànsit aeri exerceix de manera efectiva les atribucions de l'anotació d'unitat de la seva llicència, en una posició operacional, d'ara endavant activitat operacional, així com els descansos parcials, la imaginària realitzada en el lloc de treball i el temps dedicat a la formació d'unitat realitzada amb trànsit real. Així mateix, es regulen els períodes màxims d'activitat aeronàutica consecutius que pot dur a terme un controlador de trànsit aeri i els temps mínims de descans.

L'activitat operacional s'aborda imposant la realització de descansos parcials de durada variable en funció de les càrregues de treball.

S'estableixen regles específiques en relació amb l'activitat nocturna, de matinada o matinal, i aquestes es defineixen en funció de les hores entre les quals transcorre o de l'hora de començament de l'activitat. L'hora presa en consideració per a la definició de l'activitat com a nocturna, de matinada o matinal, en tot cas, és l'hora local del lloc de treball. Es regulen els períodes màxims d'imaginària i es preveu la formació pràctica de treball fent servir simuladors que, tot i que no té la consideració d'activitat aeronàutica, sí que s'ha de computar com a temps de treball efectiu.

Finalment i atenent la necessitat de garantir la seguretat i continuïtat del trànsit aeri, es preveu que, davant circumstàncies excepcionals no programables, el proveïdor designat per a la prestació d'aquests serveis sota la supervisió de l'Agència Estatal de Seguretat Aèria pugui modificar, amb els límits previstos i amb caràcter temporal, els períodes d'activitat aeronàutica i els descansos. Així mateix, i per al cas de circumstàncies excepcionals de caràcter programable, s'habilita l'Agència Estatal de Seguretat Aèria perquè autoritzi al proveïdor de serveis programacions que permetin atendre les necessitats del trànsit.

Com a mesura complementària, es regulen les condicions de les àrees de descans i les instal·lacions necessàries per atendre les necessitats ordinàries derivades de la permanència al lloc de treball.

Finalment, es complementa la regulació vigent establint quines activitats formen part del temps de treball efectiu i quines formen part del temps de presència dels controladors de trànsit aeri.

L'ens públic «Aeroports Espanyols i Navegació Aèria» s'ha d'adaptar a les regles d'activitat i descans que preveu aquest Reial decret, integrant al seu sistema de torns de treball les regles de seguretat i descans que s'implementen a través d'aquesta norma. Per a això se li concedeix a la disposició transitòria única un període d'adaptació de fins a l'1 de novembre de 2012. A més, s'ha de prendre en consideració la pràctica existent a AENA de canvis de torns, la qual cosa es regula a l'apartat segon de la disposició transitòria però amb caràcter extraordinari, sota la responsabilitat d'AENA i la supervisió de l'Agència Estatal de Seguretat Aèria.

En la tramitació d'aquest Reial decret s'ha sol·licitat l'informe del Ministeri de Treball i Immigració i hi han participat les organitzacions professionals dels controladors de trànsit aeri, els sindicats més representatius, la Confederació Espanyola de les Organitzacions Empresarials (CEOE) i AENA.

En virtut d'això, a proposta del ministre de Foment, d'acord amb el Consell d'Estat, i amb la deliberació prèvia del Consell de Ministres en la reunió del dia 30 de juliol de 2010,

DISPOSO:

CAPÍTOL I

Disposicions generals

Article 1. *Objecte i fins.*

Aquest Reial decret constitueix la normativa específica per raons de seguretat operacional per a la jornada especial dels controladors de trànsit aeri i té per objecte establir les normes en matèria de seguretat operacional de la navegació aèria en relació amb els temps d'activitat i descans dels controladors civils de trànsit aeri, amb la finalitat d'assegurar que la fatiga no compromet la seguretat operacional del trànsit aeri.

Article 2. *Àmbit d'aplicació.*

El que disposa aquest Reial decret és aplicable als proveïdors civils de serveis de control de trànsit aeri designats per a la prestació d'aquests serveis. Així mateix, aquest Reial decret és aplicable als controladors civils de trànsit aeri que prestin serveis de control de trànsit aeri per a aquests proveïdors i als titulars d'una llicència civil d'alumne controlador de trànsit aeri durant la formació d'unitat realitzada amb trànsit aeri real.

Article 3. *Obligacions dels proveïdors civils de serveis de control de trànsit aeri.*

Sense perjudici de la resta de les obligacions que la normativa vigent imposa als proveïdors designats per a la prestació de serveis de control de trànsit aeri, aquests han de:

- a) Complir el que preveu aquest Reial decret en totes les unitats per a les quals hagin estat designats.
- b) Programar l'activitat aeronàutica dels controladors de trànsit aeri per mesos naturals.
- c) Publicar al centre de treball la programació a què es refereix la lletra anterior, amb una antelació mínima de 10 dies.

Article 4. *Definicions.*

Als efectes del que preveu el present Reial decret, s'entén per:

- a) Activitat operacional: temps durant el qual un controlador de trànsit aeri exerceix de manera efectiva les atribucions de l' anotació d'unitat de la seva llicència en una posició operacional.
- b) Activitat aeronàutica: temps en què el controlador de trànsit aeri du a terme una activitat operacional, incloent-hi a més els descansos parcials, el període d'imaginària computable a aquests efectes segons el que disposa l'article 13 i el temps dedicat a la formació d'unitat gestionant trànsit aeri real.
Per al còmput de l'activitat aeronàutica mensual, s'han de considerar mesos de 30 dies o 720 hores consecutives.
- c) Descans parcial: temps exempt d'activitat operacional que computa com a activitat aeronàutica.
- d) Descans: període ininterromput i definit de temps durant el qual un controlador de trànsit aeri queda rellevat de tota activitat i de la prestació d'imaginària.
Per al còmput dels descansos mensuals, s'han de considerar mesos de 30 dies naturals o 720 hores consecutives.
- h) Imaginària: guàrdies localitzades o període durant el qual, i de manera prèviament organitzada, el controlador de trànsit aeri està a disposició del prestador de serveis de trànsit aeri i durant el qual pot ser requerit per prestar servei de control de trànsit aeri.

i) Període d'activitat: durada de l'activitat aeronàutica o operacional, segons que sigui el cas, que ha de realitzar el controlador de trànsit aeri conforme a l'organització dissenyada pel proveïdor designat per a la provisió de serveis de control de trànsit aeri.

CAPÍTOL II

Limitacions de temps d'activitat aeronàutica i requisits de descans

Article 5. *Període d'activitat aeronàutica diària, mensual i anual.*

1. La durada màxima d'un període continu d'activitat aeronàutica és de 10 hores, i s'ha de garantir un descans mínim de 12 hores entre la finalització d'un període d'activitat aeronàutica i l'inici del següent.

2. L'activitat aeronàutica mensual no pot superar les 200 hores.

3. L'activitat aeronàutica anual no pot excedir les 1.670 hores, sense perjudici de la possibilitat que sigui incrementada amb hores extraordinàries fins a un màxim de 80 hores anuals, d'acord amb el que disposa l'article 35 del text refós de l'Estatut dels treballadors, aprovat pel Reial decret legislatiu 1/1995, de 24 de març.

Article 6. *Períodes consecutius d'activitat aeronàutica i descansos.*

1. La durada dels períodes consecutius d'activitat aeronàutica no pot excedir les 50 hores. Tampoc es poden dur a terme més de 6 períodes consecutius d'activitat aeronàutica, amb independència de la durada diària de cada període d'activitat aeronàutica.

En finalitzar els períodes d'activitat aeronàutica que preveu el paràgraf anterior, s'ha de garantir al controlador de trànsit aeri un descans mínim de 60 hores, que es poden reduir sempre que es respecti, com a mínim, el que preveu l'apartat següent.

2. El descans mensual mínim ha de ser de 180 hores distribuïdes, almenys, en tres períodes de descans d'una durada mínima, cadascun dels períodes, no inferior a 54 hores.

3. Quan el proveïdor de serveis de control de trànsit aeri programi menys de 6 períodes consecutius d'activitat aeronàutica, sempre que la durada total de l'activitat aeronàutica durant aquests sigui inferior a 50 hores, el descans mensual mínim ha de ser el que indica l'apartat anterior. No obstant això, es pot reduir la durada mínima d'algun dels períodes de descans a 48 hores.

Article 7. *Períodes d'activitat operacional i descansos parcials.*

La durada màxima d'un període d'activitat operacional continu no ha d'excedir les 2 hores, i s'ha de garantir a la seva finalització un descans parcial mínim de 30 minuts, llevat del que preveu l'article 8.

No obstant això, el proveïdor designat per a la prestació de serveis de control de trànsit aeri pot decidir que el descans parcial que preveu el paràgraf anterior es fraccioni en el transcurs d'aquest període operacional de 2 hores, sempre que garanteixi que la suma dels descansos parcials fraccionats arribi a la durada mínima de 30 minuts.

Article 8. *Unitats amb períodes de baixa densitat de trànsit i torres monoposició.*

1. En les unitats que tinguin períodes de baixa càrrega de treball i l'activitat del trànsit aeri al qual es presta servei sigui discontinua, el proveïdor designat per a la prestació de serveis de control de trànsit aeri pot ampliar la durada del període d'activitat operacional continu fins a un màxim de 4 hores.

En l'ampliació de la durada del període d'activitat operacional contínua s'ha d'assegurar al controlador de trànsit aeri un descans o descansos parcials equivalents al que estableix l'article 7, amb ampliació de manera proporcional al temps en què s'hagi ampliat el període d'activitat operacional.

Amb antelació suficient a l'ampliació de la durada del període d'activitat operacional continu, el proveïdor designat per a la prestació de serveis de control de trànsit aeri ha de remetre a l'Agència Estatal de Seguretat Aèria un informe en què justifiqui l'ampliació atenent les demandes de trànsit, les posicions operacionals i qualsevol altra circumstància rellevant als efectes de l'ampliació.

2. A les torres de control amb una càrrega de treball que permeti que siguin ateses per una sola posició operacional, el període d'activitat aeronàutica contínua es pot ampliar fins a un màxim de 12 hores.

En cas que es produeixi aquesta ampliació, s'ha de garantir que el controlador de trànsit aeri gaudeixi d'un descans parcial durant el període diari d'activitat aeronàutica d'1 hora i 30 minuts, com a mínim, que pot ser distribuït lliurement pel proveïdor designat per a la prestació de serveis de control de trànsit aeri. En aquest cas no s'ha d'aplicar la durada màxima del període d'activitat operacional continu que preveu l'article 7.

El proveïdor designat per a la prestació de serveis de control de trànsit aeri ha d'establir la coordinació amb els serveis de control d'aproximació que sigui necessària per garantir el descans parcial que preveu el paràgraf anterior.

Article 9. *Relleus.*

1. Per assegurar un traspàs de funcions ordenat en el relleu dels controladors a l'inici i finalització d'un període d'activitat aeronàutica, el proveïdor designat per a la prestació de serveis de control de trànsit aeri pot ampliar la durada màxima del període continu d'activitat aeronàutica pel temps que es requereixi per fer la transferència, fins a un màxim de 15 minuts.

El període de temps dedicat a fer el traspàs de funcions computa com a activitat operacional per al controlador que finalitzi la seva activitat.

Per al controlador de trànsit aeri que iniciï el seu període d'activitat, aquesta ampliació no computa als efectes de durada màxima del període d'activitat aeronàutica, encara que sí que és computable com a temps de treball efectiu.

2. La durada mínima de cadascun dels períodes de descans que preveu l'article 6 es pot reduir fins a un màxim de 30 minuts als exclusius efectes que preveu l'apartat anterior, i en tot cas s'ha de garantir el nombre d'hores de descans mensual.

Article 10. *Període d'activitat aeronàutica nocturna.*

1. Es considera activitat aeronàutica nocturna la que transcorre, totalment o parcialment, entre la 01:30 hores i les 05:29 hores.

2. La durada màxima del període continu d'activitat aeronàutica nocturna és de 9 hores 30 minuts, i ha de concloure com a molt tard a les 07:30 hores.

Quan finalitzi un període d'activitat aeronàutica nocturna s'ha de garantir un descans mínim de 48 hores abans del següent període d'activitat diürna, llevat que el proveïdor designat per a la prestació de serveis de control trànsit aeri programi dos períodes consecutius d'activitat aeronàutica nocturna, cas en què s'ha de respectar el que disposa l'apartat 2.

3. Només es poden fer dos períodes consecutius d'activitat aeronàutica nocturna, i quan finalitzi s'ha de garantir un període mínim de descans de 54 hores.

Article 11. *Període d'activitat aeronàutica de matinada.*

1. Es considera activitat aeronàutica de matinada la que comença entre les 05:30 hores i les 06:29 hores.

2. La durada màxima del període continu d'activitat aeronàutica de matinada ha de ser de 8 hores.

3. En un període consecutiu de 6 dies o 144 hores, només es poden fer dos períodes d'activitat aeronàutica de matinada.

Tampoc es poden fer més de dos períodes consecutius d'activitat aeronàutica de matinada quan tots dos comencin abans de les 06:00 hores.

4. Cada període d'activitat aeronàutica de matinada que comenci abans de les 06:00 hores es considera com a dos períodes d'activitat aeronàutica matinal als efectes de les limitacions que preveu l'article 12.2.

5. En les unitats en què, per reforçar el descans, el proveïdor designat per a la prestació de serveis de control de trànsit aeri hagi reduït a 1 hora 30 minuts la durada màxima del període d'activitat operacional continu que preveu l'article 7 s'hi han de complir les següents limitacions dels períodes d'activitat operacional:

a) En l'activitat aeronàutica de matinada que comenci abans de les 06:00 hores, tots els períodes d'activitat operacional s'han de limitar a 1 hora 30 minuts en qualsevol posició operacional, estigui o no estigui designada com de descans reforçat.

b) En l'activitat aeronàutica de matinada que comenci a les 06:00 hores o després d'aquesta hora, en qualsevol posició operacional, estigui o no estigui designada com de descans reforçat, la primera activitat operacional s'ha de limitar a 1 hora 30 minuts.

Article 12. *Període d'activitat aeronàutica matinal.*

1. Es considera activitat aeronàutica matinal la que comença entre les 06:30 hores i les 07:59 hores.

1. La durada màxima del període continu d'activitat aeronàutica matinal és de 8 hores 30 minuts.

2. No es poden fer més de cinc períodes d'activitat aeronàutica matinal consecutius. Per al càlcul d'aquest límit s'han de comptabilitzar els períodes d'activitat aeronàutica de matinada, i s'han de computar com a dobles aquells als quals es refereix l'article 11.4.

Article 13. *Imaginària.*

1. La durada màxima d'un període d'imaginària és de 20 hores.

El temps d'imaginària al lloc del treball s'ha de computar com a doble als efectes de la limitació que preveu el paràgraf anterior.

2. El període d'imaginària no s'ha de computar com a activitat aeronàutica si es realitza fora del lloc de treball. La imaginària realitzada al lloc de treball s'ha de computar com a activitat aeronàutica tot i que el controlador no sigui convocat per a la realització d'activitat operacional. En aquest últim cas, a l'activitat operacional que realitzi el controlador de trànsit aeri, a més de les limitacions, ampliacions i descansos que li siguin aplicables conforme al que estableixen els articles anteriors, li és aplicable el límit que preveu l'apartat primer.

3. En un període consecutiu de 6 dies o 144 hores no es poden realitzar més de dues imaginàries.

4. Després d'un servei d'imaginària nocturna en què el controlador no hagi estat convocat al seu centre de treball o quan realitzi la imaginària nocturna al centre de treball, se li ha de garantir un descans d'almenys fins al migdia de l'endemà del servei nocturn cobert per la imaginària.

5. El proveïdor designat per a la prestació de serveis de control de trànsit aeri ha d'evitar, en la mesura que sigui possible, que en una imaginària el controlador de trànsit aeri sigui convocat en més d'una ocasió al lloc de treball.

Article 14. *Simuladors.*

1. La formació pràctica de treball fent servir simuladors i les avaluacions corresponents no tenen la consideració d'activitat aeronàutica. No obstant això, s'han de computar com a temps de treball efectiu.

2. Les proves i avaluacions en simulador que tinguin lloc en els períodes de descans que preveu l'article 6 s'han de programar de manera que s'asseguri al controlador de trànsit aeri:

a) Un descans mínim de 40 hores entre el final de la prova o avaluació en simulador i l'inici de l'activitat aeronàutica, o

- b) Un descans mínim de 24 hores, abans i després de la prova o avaluació.

Article 15. Àrees de descans i altres instal·lacions.

1. El proveïdor designat per a la prestació de serveis de control de trànsit aeri ha de posar a disposició dels controladors de trànsit aeri instal·lacions adequades perquè durant els descansos parcials es puguin recuperar, en la mesura que sigui possible, de la fatiga física o mental.

2. Les instal·lacions de descans han de consistir, almenys, en una sala separada, allunyada de la sala d'operacions i raonablement tranquil·la. Ha de disposar de mobiliari adequat i suficient per al personal que simultàniament es pugui trobar en un període de descans parcial.

3. Així mateix, el proveïdor designat per a la prestació de serveis de control de trànsit aeri ha de posar a disposició dels controladors de trànsit aeri instal·lacions adequades per a la preparació i l'emmagatzematge d'aliments o begudes o instal·lacions on obtenir-les, que, en aquest cas, han d'estar a una distància raonable de la unitat.

CAPÍTOL III

Altres disposicions

Article 16. Modificació dels períodes d'activitat aeronàutica i descansos per circumstàncies imprevistes.

1. Quan sigui necessari per donar resposta a circumstàncies imprevistes, temporals i de curta durada, com ara dificultats en la unitat o demandes de trànsit inhabituals no previsibles, el proveïdor designat per a la prestació de serveis de control de trànsit aeri pot modificar temporalment els períodes d'activitat aeronàutica fins a un màxim de 2 hores 30 minuts. En aquests casos, el descans abans del següent període d'activitat s'ha d'incrementar en quatre hores.

2. Tan aviat com sigui possible, el proveïdor designat per a la prestació de serveis de control de trànsit aeri ha de comunicar a l'Agència Estatal de Seguretat Aèria la modificació realitzada i, en tot cas, en un termini de no més de 72 hores des que es va acordar la modificació dels períodes d'activitat aeronàutica.

3. La comunicació a l'Agència Estatal de Seguretat Aèria ha de contenir informació detallada sobre els següents aspectes:

a) Les raons que justifiquen la necessitat de la mesura i altres alternatives valorades, així com les causes que desaconsellen l'adopció d'aquestes últimes.

b) Els temps d'activitat aeronàutica i els descansos, així com els límits de l'activitat operacional contínua i els descansos parcials, previstos o acordats, segons que sigui el cas.

c) La durada de la mesura.

4. L'ampliació injustificada dels períodes d'activitat aeronàutica es considera incompliment del que disposa aquest Reial decret i pot donar lloc a les responsabilitats administratives que siguin procedents.

Article 17. Modificació dels períodes d'activitat aeronàutica per atendre demandes extraordinàries de trànsit aeri.

1. Quan sigui necessari per donar resposta a circumstàncies extraordinàries previsibles de caràcter temporal, el proveïdor designat per a la prestació de serveis de control de trànsit aeri pot modificar temporalment els períodes d'activitat aeronàutica i els descansos que preveu el capítol anterior, amb l'autorització prèvia de l'Agència Estatal de Seguretat Aèria.

2. A la sol·licitud d'autorització, el proveïdor designat per a la prestació de serveis de control de trànsit aeri ha d'identificar:

- a) Les circumstàncies extraordinàries que justifiquen la modificació i la seva durada.
- b) La programació dels temps d'activitat aeronàutica i els descansos, així com els límits de l'activitat operacional contínua i els descansos parcials.
- c) Les mesures alternatives considerades i les raons que les desaconsellen.

L'Agència Estatal de Seguretat Aèria, amb antelació suficient per permetre l'aplicació de la programació, ha d'autoritzar la modificació quan estigui acreditada la concurrència de les circumstàncies extraordinàries de caràcter temporal i la dificultat o desproporció d'adoptar altres mesures alternatives, sempre que la programació a què es refereix la lletra b) respecti els límits que preveu l'article 18.

S'ha de considerar concedida l'autorització per modificar temporalment els períodes d'activitat aeronàutica i els descansos, en el cas que l'Agència Estatal de Seguretat Aèria no hagi dictat la seva resolució cinc dies hàbils abans de la data d'aplicació de la programació per a la qual se sol·licita autorització.

3. En l'exercici d'aquesta facultat, l'Agència Estatal de Seguretat Aèria ha de tenir en compte:

- a) La quantitat, el tipus i la complexitat del trànsit recent i les previsions de trànsit manejades en la unitat i la posició de què es tracti.
- b) Les hores de funcionament publicades de la unitat.
- c) El patró de canvis en l'operació en el moment de qualsevol canvi de què es tracti.
- d) La qualificació i la disponibilitat de personal de suport i de supervisió.
- e) Els problemes excepcionals de personal temporal.
- f) L'equip en ús a la unitat.
- g) Els problemes excepcionals d'equipament temporal.
- h) El tipus de lloc a la unitat.
- i) Els factors que poden compensar, o els beneficis que puguin derivar de qualsevol modificació, i
- j) Altres qüestions que l'Agència Estatal de Seguretat Aèria consideri pertinents o que hagin estat posades en evidència pel proveïdor designat per a la prestació de serveis de control de trànsit aeri.

Article 18. *Límits a les modificacions dels períodes d'activitat.*

Les modificacions dels períodes d'activitat i descansos que es produeixin com a conseqüència del que disposen els articles 16 i 17 han de respectar, en tot cas:

- a) El límit de l'activitat aeronàutica mensual que preveu l'article 5.2.
- b) Un període mínim de descans de 180 hores mensuals, si s'escau, computades en un període de 2 mesos.

Article 19. *Obligacions d'informació.*

1. L'Agència Estatal de Seguretat Aèria pot sol·licitar al proveïdor designat per a la prestació de serveis de control de trànsit aeri la informació següent:

- a) Una còpia de la programació prevista i, si s'escau, informació sobre qualsevol canvi que s'hagi produït a continuació.
- b) Els detalls d'activitat aeronàutica realment realitzada, incloent-hi els registres dels períodes d'activitat.

Aquesta informació s'ha de facilitar en el termini indicat a la sol·licitud formulada per l'Agència Estatal de Seguretat Aèria, que en cap cas pot excedir els 30 dies respecte a la data de petició:

2. Als efectes del que disposa l'apartat anterior, el proveïdor designat per a la prestació de serveis de control de trànsit aeri ha de tenir un registre de personal en cada dependència on quedi constància dels períodes d'activitat aeronàutica, del començament, la durada i el terme de cadascun dels períodes d'activitat aeronàutica o activitat operacional i els temps

de descans. En el registre hi han de constar les ampliacions o limitacions dels períodes d'activitat i descans, així com les modificacions sobre l'activitat inicialment programada.

Disposició addicional única. *Temps de treball efectiu i temps de presència dels controladors de trànsit aeri.*

Als efectes del que disposen els articles 8 i 14 bis del Reial decret 1561/1995, de 21 de setembre, sobre jornades especials de treball, només es considera temps de treball efectiu dels controladors civils de trànsit aeri aquell en què el treballador estigui a disposició del proveïdor designat per a la prestació de serveis de control de trànsit aeri i realitzant una activitat aeronàutica, així com la formació pràctica de treball fent servir simuladors i les avaluacions corresponents, i altres treballs auxiliars relacionats amb la seva activitat aeronàutica.

S'han de considerar temps de presència, no computables als efectes de la durada màxima de la jornada ordinària de treball, ni per al límit màxim de les hores extraordinàries, els temps d'imaginària fora del lloc de treball, els reconeixements mèdics necessaris per obtenir o mantenir la llicència de controlador de trànsit aeri, la formació continuada diferent de la formació pràctica de treball que preveu el paràgraf anterior o altres de similars.

Per als controladors de trànsit aeri el temps de treball nocturn és el que preveu l'article 10.

Disposició transitòria única. *Adequació dels temps d'activitat i descans a l'entitat pública empresarial Aeroports Espanyols i Navegació Aèria.*

1. L'entitat pública empresarial Aeroports Espanyols i Navegació Aèria (AENA) ha d'elaborar, en el termini de dos mesos des de l'entrada en vigor de Reial decret, un pla que asseguri la continuïtat en el servei en totes les unitats i permeti adaptar progressivament els temps d'activitat i descans dels controladors de trànsit aeri que prestin serveis a aquest proveïdor al que preveu el present Reial decret. Aquest període d'adaptació ha de finalitzar com a molt tard l'1 de novembre de 2012.

2. Els controladors de trànsit aeri poden sol·licitar a AENA canvis en els torns de treball per raons extraordinàries de caràcter personal. L'ens públic pot autoritzar aquests canvis de torns de manera excepcional, i aquest ens públic és responsable de la garantia de la seguretat, continuïtat i sostenibilitat econòmica i financera en la prestació del servei.

Si el canvi afecta el règim de descansos que preveu aquest Reial decret, AENA ha de comunicar cada autorització concedida a l'Agència Estatal de Seguretat Aèria de conformitat amb el que assenyala l'article 16 del present Reglament, i en tot cas s'han de respectar els límits que preveu l'article 18.

Disposició final primera. *Règim supletori.*

En el que no prevegi expressament aquest Reial decret és aplicable el que disposa el Reial decret 1561/1995, de 21 de setembre, sobre jornades especials de treball.

Disposició final segona. *Títol competencial.*

Aquest Reial decret es dicta a l'empara del que disposa l'article 149.1.20a i 7 de la Constitució, que atribueix a l'Estat competència exclusiva en matèria de control de l'espai aeri, trànsit i transport aeri i en matèria de legislació laboral.

Disposició final tercera. *Desplegament normatiu.*

Es faculta el ministre de Foment perquè dicti totes les disposicions que siguin necessàries per al desplegament i l'aplicació d'aquest Reial decret.

Disposició final quarta. *Entrada en vigor.*

El present Reial decret entra en vigor l'endemà de la publicació en el «Butlletí Oficial de l'Estat».

Madrid, 5 d'agost de 2010.

JUAN CARLOS R.

El ministre de Foment,
JOSÉ BLANCO LÓPEZ